

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ БІОЛОГІЧНОГО
РІЗНОМАНІТТЯ ТА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ
В УКРАЇНІ ТА ЄС**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Міжнародне та європейське право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Правове забезпечення охорони біологічного різноманіття та формування екологічної мережі в Україні та ЄС
Викладач (-і)	Данилюк Леся Романівна, к.ю.н., викл. кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	Данилюк Леся Романівна (0342) 507822
Е-mail викладача	Данилюк Леся Романівна lesia.danyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/.</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Правове забезпечення охорони біологічного різноманіття та формування екологічної мережі в Україні та ЄС» передбачає вивчення поняття біологічного різноманіття та питань його правової охорони, а також правових засад формування національної екологічної мережі. В межах особливої частини дисципліни аналізуватимуться правові режими об'єктів природно-заповідного фонду, курортних та лікувально-оздоровчих територій, рекреаційних зон, територій, які є місцями перебування або зростання видів тваринного чи рослинного світу, занесених до Червоної і Зеленої книг України, водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, інших складових екомережі, юридична відповідальність за порушення законодавства про збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі.</p> <p>Відповідно до Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року, займаючи менше 6 відсотків площі Європи, Україна володіє близько 35 відсотками її біологічного різноманіття. Протягом останніх років спостерігається збільшення кількості видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України.</p> <p>Україна розташована на перетині міграційних шляхів багатьох видів фауни, через її територію проходять два основні глобальні маршрути міграції диких птахів, а деякі місця гніздування мають міжнародне значення.</p> <p>За роки незалежності площа природно-заповідного фонду збільшилася у два рази, але цього недостатньо для збереження рідкісних і зникаючих видів рослин та тварин, середовищ їх існування.</p> <p>З метою припинення процесів погіршення стану навколишнього природного середовища необхідно збільшити площі земель екомережі, що є стратегічним завданням для досягнення екологічної збалансованості території України. Збільшення площі національної екомережі має насамперед відбуватися в результаті розширення існуючих та створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду.</p> <p>З метою припинення втрат біологічного різноманіття Україна має врахувати рекомендації міжнародних документів щодо перегляду та оновлення законодавчих і нормативних актів щодо біологічного різноманіття.</p> <p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є норми права, які регулюють відносини, що виникають в процесі охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> викладання навчальної дисципліни «Правове забезпечення охорони біологічного	

різноманіття та формування екологічної мережі в Україні та ЄС» є сформувані у студентів необхідні юридичні знання щодо особливостей правового режиму біорізноманіття та екологічної мережі; акцентувати їхню увагу на важливості правових інститутів «збереження біорізноманіття» і «формування та функціонування екологічної мережі»; продемонструвати та довести їм зростаючу роль питань збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі; ознайомити їх з найбільш проблемними теоретичними та практичними питаннями, що виникають в процесі охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; представити їм норми права, які регулюють відповідні відносини; показати значення вказаних норм та їх цінність для людства на шляху до сталого розвитку.

Завданнями вивчення дисципліни «Правове забезпечення охорони біологічного різноманіття та формування екологічної мережі в Україні та ЄС» є сприяти глибокому засвоєнню студентами нормативно-правових актів, які регулюють відносини у сфері охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; розвинути у них навички працювати з відповідними документами; навчити їх вмінню застосовувати здобуті теоретичні положення в практичній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;
- прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві;
- повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи;
- здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права;
- знання і розуміння основ права Європейського Союзу;
- знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;
- здатність до консультування з правих питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;
- здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування;
- здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту;
- належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності;
- виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів

функціонування національної правової системи; - застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	081 Право	3	вибірковий (вільного вибору студента)
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб.	
Змістовний модуль 1. Загальна частина			
Тема 1. Біологічне різноманіття та його правова охорона		2	2
Тема 2. Правові засади формування національної екологічної мережі		2	2
Змістовний модуль 2. Особлива частина			
Тема 3. Правовий режим об'єктів природно-заповідного фонду		2	2
Тема 4. Правовий режим курортних та лікувально-оздоровчих територій		2	2
Тема 5. Правовий режим рекреаційних зон			2
Тема 6. Правовий режим територій, які є місцями перебування або зростання видів тваринного чи рослинного світу, занесених до Червоної і Зеленої книг України		2	2
Тема 7. Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги			2
Тема 8. Правовий режим інших складових екомережі		2	2
Тема 9. Юридична відповідальність за порушення законодавства про збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі			2
ЗАГ.:		12	18
		60	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.6 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (з наступними змінами) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/.</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами <u>одної</u> письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 8 семінарському занятті. На модульну контрольну роботу виносяться 2 описові завдання, які оцінюються по 15 балів, 1 коротке завдання нормативного змісту, яке		

	<p>оцінюється у 10 балів, 1 завдання з двох дефініцій, яке оцінюється у 10 балів. Максимальна оцінка за контрольну становить 50 балів.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри</i> https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/.</p>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.6.1, 4.6.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Підсумковий контроль	<p>Якщо студент за результатами поточного контролю набрав не менше 50 балів, то набраний ним бал зраховується як підсумковий контроль (залік).</p> <p><u>Підсумковий контроль – залік</u> у письмовій формі проводиться, якщо студент за результатами поточного контролю набрав менше 50 балів.</p> <p>На залік виносяться 2 описові завдання, які оцінюються по 30 балів, 1 коротке завдання нормативного змісту, яке оцінюється у 20 балів, 1 завдання з двох дефініцій, яке оцінюється у 20 балів.</p> <p>Максимальний бал за залік становить 100 балів.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань та експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p><u>Відвідування занять:</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття з навчальної дисципліни.</p> <p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ващишин М. Я. Правові й організаційні засади формування національної екологічної мережі в Україні. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція</i>. Одеса, 2014. № 10-1. Том 2. С. 52–55. 2. Ващишин М. Я. Система принципів правового регулювання формування та збереження національної екомережі. <i>Право і суспільство</i>. Дніпро, 2015. № 5. Ч. 3. С. 97–103. 3. Кондратюк Т. М. Правовий режим земель національної екологічної мережі України: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2019. 233 с. 4. Проектування і збереження територій мережі Емеральд (Смарагдової мережі). Методичні 	

матеріали: книга / під ред. А. А. Куземко, К. А. Борисенко. Київ: LAT & K, 2019. 78 с.

5. Рекомендації щодо впровадження в Україні Директиви про оселища Європейського Союзу: стратегічний план дій (2012–2020) / Зінгстра Г., Костишин В., Проць Б., Кагало О., Мочарська Л. Львів: ЗУКЦ, 2012. 60 с.

6. Смарагдова мережа в Україні: книга / під ред. Л. Д. Проценка. Київ: Хімджест, 2011. 192 с.

7. Статівка О. О. Правовий режим природно-заповідного фонду як складового елемента екологічної мережі України: дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2018. 230 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються студенту в електронній формі до початку семестру.

Викл. Л. Р. Данилюк